

[C-769/23](#)

2025-12-18

Direktyva [2014/24/ES](#)

Direktyva [2009/81/EB](#)

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo klausimu siekia iš esmės išsiaiškinti, ar Direktyvos [2014/24/ES](#) 67 straipsnio 2 dalis ir proporcingumo principas turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiamos nacionalinės teisės normos, pagal kurias skiriant viešojo pirkimo sutartis dėl paslaugų, kurioms būdingos standartinės savybės ir kurių bent pusę bendros vertės sudaro darbo sąnaudos, perkančiajai organizacijai draudžiama remtis kaina kaip vieninteliu tokių sutarčių skyrimo (pasiūlymų vertinimo) kriterijumi, net ir tuo atveju, kai skelbime apie pirkimą numatyta, kad konkurso dalyvio siūloma nuolaida turi būti taikoma tik atlygiui už šias paslaugas ir dėl jos negali sumažėti šio konkurso dalyvio įdarbinamų darbuotojų darbo užmokestis.

Pirmiausia ESTT pažymėjo, kad pateiktą prejudicinį klausimą dėl Direktyvos [2014/24/ES](#) 67 straipsnio 2 dalies išaiškinimo nagrinėja su sąlyga, jog nacionalinis teismas patikrins, ar nagrinėjamu atveju nebuvo pažeistas Direktyvos [2014/24/ES](#) 16 straipsnio 2 dalies ketvirtoje pastraipoje nustatytas reikalavimas, pagal kurį mišrių pirkimų, apimančių gynybos ar saugumo aspektus, atveju perkančiosios organizacijos sprendimo sudaryti vieną mišrią pirkimo sutartį negali lemti siekis išvengti Direktyvos [2014/24/ES](#) ar Direktyvos [2009/81/EB](#) taikymo.

ESTT pastebėjo, kad bylos dalykas susijęs su Direktyvos [2014/24/ES](#) 67 straipsnio 2 dalies trečioje pastraipoje numatyta galimybe valstybėms narėms, perkeltiant šios direktyvos nuostatas į nacionalinę teisę, nustatyti draudimą naudoti kainą kaip vienintelį sutarties skyrimo (pasiūlymų vertinimo) kriterijų, taip pat su valstybių narių pareiga laikytis proporcingumo principo, kai naudojamosi šia galimybe. Ši galimybė gali būti taikoma, neatsižvelgiant į atitinkamos pirkimo sutarties ypatumus ar dalyką, t. y. nesiejant jos su konkrečių rūšių prekėmis ar paslaugomis, nenustatant jokios galimybės nustatymo išimties, nuo jos nukrypti leidžiančios nuostatos ar bet kokios kitos sąlygos tenkinimu. ESTT pabrėžė, kad valstybėms narėms suteikiama didelė diskrecija įgyvendinant galimybę uždrausti naudoti kainą kaip vienintelį sutarties skyrimo (pasiūlymų

vertinimo) kriterijų. Tai reiškia, kad valstybės narės gali tiek uždrausti kai kurioms perkančiosioms organizacijoms kainą naudoti kaip vienintelį sutarties skyrimo (pasiūlymų vertinimo) kriterijų arba jį taikyti tam tikrų rūšių pirkimo sutarčių atveju.

ESTT pabrėžė, kad bylos dalykas susijęs su Direktyvos [2014/24/ES](#) 67 straipsnio 2 dalies trečioje pastraipoje numatyta galimybe valstybėms narėms, perkeliant šios direktyvos nuostatas į nacionalinę teisę, nustatyti draudimą naudoti kainą kaip vienintelį sutarties skyrimo (pasiūlymų vertinimo) kriterijų, taip pat su valstybių narių pareiga atitinkamą galimybę nustatant laikytis proporcingumo principo. ESTT nurodė, kad valstybės narės turi didelę diskreciją sprendžiant, kurioms perkančiosioms organizacijoms arba kurių rūšių pirkimo sutarčių atveju draudimas bus taikomas. Šis draudimas naudoti kainą kaip vienintelį sutarties skyrimo (pasiūlymų vertinimo) kriterijų gali būti nustatomas neatsižvelgiant į atitinkamos pirkimo sutarties ypatumus ar dalyką, t. y. nesiejant jo su konkrečių rūšių prekėmis ar paslaugomis, nenustatant išimčių ar kitų sąlygų.

Europos Sąjungos teisės aktų leidėjas, ESTT nuomone, norėjo sąvoką „ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas“ daugiausia sieti su sąvoka „geriausias kainos ir kokybės santykis“. Be to, siekiant skatinti į kokybę labiau orientuotas viešojo pirkimo sutartis, būtina leisti valstybėms narėms uždrausti arba apriboti rėmimąsi vien tik kainos kriterijumi, siekiant sudaryti viešojo pirkimo sutartį. Perkančiosios organizacijos turėtų būti skatinamos pasirinkti tokius sutarties skyrimo (pasiūlymų vertinimo) kriterijus, kurie sudarytų joms galimybes pirkti aukštos kokybės darbus, prekes ir paslaugas, kuo geriau atitinkančius jų poreikius.

Dėl proporcingumo principo, kuris yra bendrasis Europos Sąjungos teisės principas, ESTT priminė savo jurisprudenciją, kad šis principas reikalauja, jog įgyvendinant Direktyvos [2014/24/ES](#) nuostatas valstybių narių ar perkančiųjų organizacijų nustatytos taisyklės neviršytų to, kas būtina siekiant šios direktyvos tikslų. ESTT taip pat pažymėjo, kad su proporcingumo principu nebūtų suderinama, jei valstybė narė tam tikrų viešųjų pirkimų atveju nuspręstų uždrausti naudoti kainą kaip vienintelį sutarties skyrimo (pasiūlymų vertinimo) kriterijų, nors dėl pirkimo objekto pobūdžio nebūtų galimybės arba būtų neproporcingai sudėtinga nustatyti kitus kriterijus, leidžiančius objektyviai įvertinti ir palyginti tiekėjų pasiūlymų kokybinius skirtumus.

Šios bylos kontekste ESTT nurodė, kad Italijos įstatymų leidėjo įtvirtinta teisės norma, pagal kurią viešojo pirkimo sutartis dėl daug darbo jėgos reikalaujančių paslaugų (kurias teikiant darbo sąnaudos sudaro ne mažiau kaip 50 % visos sutarties sumos), net jeigu joms būdingos „standartinės savybės“, turi būti skiriamos remiantis ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijumi, atsižvelgiant į geriausią kainos ir kokybės santykį, yra suderinama su šia direktyva ir proporcingumo principu, nepaisant to, kad ši nacionalinės teisės norma taikoma nesudėtingoms paslaugoms.

Atsakydamas į prejudicinį klausimą, ESTT konstatavo, kad Direktyvos [2014/24/ES](#) 67 straipsnio 2 dalis ir proporcingumo principas turi būti aiškinami taip, kad pagal juos nedraudžiamos nacionalinės teisės normos, pagal kurias skiriant sutartis (vertinant pasiūlymus) dėl paslaugų, kurioms būdingos standartinės savybės ir kurių bent pusę bendros vertės sudaro darbo sąnaudos, perkančiajai organizacijai draudžiama remtis kaina kaip vieninteliu tokių sutarčių skyrimo (pasiūlymų vertinimo) kriterijumi. Šiuo aspektu nesvarbu, kad skelbime apie pirkimą nustatyta, jog konkurso dalyvio siūloma nuolaida turi būti taikoma tik atlygiui už šias paslaugas ir dėl jos negali sumažėti šio konkurso dalyvio įdarbinamų darbuotojų darbo užmokestis.